

Arvoisat Perus- ja terveyslautakunnan jäsenet

Tehy Kuopion kaupungin ao ry 551 ja Super Kuopion kaupungin ao ry 521 kannamme suurta huolta kotihoidon tilanteesta Kuopion kaupungissa. Tilanne on kriisiytynyt niin kaupunkialueella, kuin maaseutualueilla.

Jäseniltä tulee yhteydenottoja niin ammattiosastoille, luottamusmiehille, työsuojeluvaltuutetuille, kuin liittojen työntekijöille. Kaikilla työntekijöillä on yhteneväinen viesti; käsiparia on liian vähän, työssä pelottaa ja tuntee voimattomuutta. Uupumus on käsinkosketeltava, ei voida hoitaa riittävän hyvin, aikaa ei ole. Nuoret osaajat suunnittelevat alalta tai vähintään kotihoidosta poistumista. Tilanne Kuopion kotihoidossa on kriisiytynyt vuosien saatossa ja tilanne pahenee edelleen hälyttävästi. Tämän vuoksi haluamme tuoda epäkohdat lautakunnan tietoon.

Henkilöstöä on vaikea rekrytoida ja kotihoidon vetovoima työpaikkana on kärsinyt suuresti. On tehtävä kiireellisiä toimenpiteitä tilanteen korjaamiseksi. Tilanne on muodostunut jopa niin pahaksi, että joillain alueilla on kesälomat työntekijöillä vaarassa sijaisten saamisen vuoksi.

Kotihoidon työntekijöiden työn kuorma on kasvanut kohtuuttoman suureksi ja työpaikkana kotihoito on menettänyt sille kuuluvan arvostuksensa. Työntekijöiden työhyvinvointi ja hoitotyön eettisyys on vaarassa. Kotihoito ei enää kiinnosta työntekijöitä edes kesätyöpaikkana ja lyhyiden sijaisuuksien jälkeen ei keikkalaista enää kiinnosta tulla takaisin raatamaan kotihoitoon töihin, vaan etsii työpaikkansa muilta palvelualueilta tai yksityisiltä toimialoilta.

Viime keväänä 2020, kun koronapandemia sulki päiväkodit ja koulut, sieltä siirtyi lähihoitajia tilapäisesti kotihoitoon työskentelemään. Meidän tietoomme tullut palaute työskennellä kotihoidossa oli positiivista. On huomioitavaa, että tällöin kotihoidossa oli riittävä henkilöstömitoitus.

Olemme huomanneet tämän kotihoidon tilanteen vaikuttavan joko suoraan tai välillisesti myös vastaanottopalvelujen, erikoisairaanhoidon ja ensihoidon tehtävien ja käyntien lisääntymisenä. Erityisen huolissamme olemme asiakkaiden vuodeosastojen hoitojaksojen pidentymisenä, koska asiakkaita ei voida kotiuttaa kotihoidon henkilöstön resurssipulan takia. Kotihoidon työntekijöiden työssä jaksaminen on aivan ääriarajoilla, eikä voida kuin pelolla odottaa työuupumuksesta johtuvien sairauspoissaolojen rajua nousua.

Mitä meidän mielestämme olisi nyt tehtävä: RESURSSIT kohdennettava kotihoitoon

- Kuopion kaupungin on satsattava kotihoidon resursseihin huomattavasti. Riittävällä resurssoinnilla olisi myönteisiä vaikutuksia mm. työntekijöiden työhyvinvoinnin paraneminen sekä työssä jaksaminen kuten myös mahdollisten sairauspoissaolojen ennaltaehkäiseminen.
- Työntekijöiden resurssien lisäys antaa mahdollisuuden toimia työssä eettisesti oikein. Tutkimusten mukaan liiallinen eettinen ristiriita on yksi suurimmista syistä hakeutua pois alalta.
- Riittäväillä resursseilla pystytään varmistamaan asiakkaiden hoidon laatu kuten myös pystytään varmistamaan kotikäyntien toteutuminen hoito -ja palvelusuunnitelmien mukaan.
- Resurssien lisäys vähentää vastaanottopalveluista, erikoisairaanhoidosta, ensihoidosta sekä vuodeosastoilta paineita ja tehtävien määriä. Tällöin päästään tavoitteeseen, jolloin ihminen pystytään hoitamaan mahdollisimman pitkään ja mahdollisimman hyvin kotona.
- Kotihoidon työn arvostus nousee. Vaikutus; saamme kotihoitoon työntekijöitä, työpaikalla olisi imua, veto- ja pitovoimaa sekä työhyvinvointia työntekijöitä.
- Vaikutus myös kouluttautumaan vanhustyön suuntautumiseen olisi positiivinen. Riittävien resurssien kohdentaminen kotihoitoon lisäksi myös alan vetovoimaa ja erityisesti vanhustyön vetovoimaa.
- Esimiestyö voisi keskittyä johtamiseen ja kehittämiseen pelkän sijaisten etsimisen sijaan. Esimiehet pääsisivät myös heille suunnattuihin koulutuksiin. Esimiestyötä tarvitaan muissakin osa-alueissa,

kuin sijaisten hankinnassa. Pitkällä tähtäimellä on kestävä ratkaisu, mikäli esimiehet eivät saa koulutusta ja riittävästi aikaa työn ja työyhteisön kehittämiseen.

- Mahdollisuus tehdä jatkuvia hoidontarpeen arvioita, ovatko kotona asuvat henkilöt oikeasti kotona pärjääviä vai ovatko he jo palveluasumisen tarpeessa. Kotihoidossa tulee pystyä tekemään riittävän usein hoidontarpeenarviointi, jotta kotona asuminen olisi turvallista, mielekästä ja että pystytään kohdentamaan riittävät resurssit kullekin asiakkaalle. Tällä pystytään vähentämään myös työntekijöiden eettistä kuormaa.

Työntekijän palaute:

Kotihoidossa on yhä huonokuntoisempia vanhuksia, jotka olisivat aiemmin olleet laitoshoidossa. Vanhusten hoidon kotihoidossa hoitajat ovat päivä päivältä kovemmilla ja joutuvat tekemään työtään kohtuuttoman pienin henkilöstöresurssein. Vanhusten hoidon työ on koko ajan myös kuormittavampaa ja raskaampaa.

Kotihoidossa pitäisi hoitaa ihmisiä, asiakkaitamme, mutta tuntuu, että juostaan vain minuutteja ja prosentteja, niillä sitä tehokkuutta seurataan. Työ on itsenäistä ja vastuullista, täytyy tietää mitä tekee. Olisi myös hyvä, jos olisi aikaa toteuttaa kuntouttavaa työtä, joka aktivoi asiakasta. Tiukat aikataulut, kiire ja pikainen perehdyttäminen lisäävät virhearviointien määrää, joka kuormittaa ensihoitoa. Kotihoito voi olla asiakkaan ainoa kontakti toiseen ihmiseen päivän aikana. Asiakkaiden vointi vaihtelee paljon. Työlistat on tupattu täyteen, eikä asiakkaiden luona ole varaa olla edes luvattuja aikoja. Työntekijöiden tuodessa esille ongelmia, kuten työssä jaksaminen, liian vähäinen henkilökunta, tuplavuorot (joita tehdään lähes päivittäin useita) ja työpäivien venyminen liian täysien asiakaslistojen takia, ei aiheuta toimenpiteitä.

Hoitajien jaksaminen kotihoidossa on todella huonolla tolalla, sairauspoissaoloja on paljon, minkä takia tuplavuoroja tehdään hirveät määrät. Tuplavuoroista saa vapaata tunti tunnista samalle listalle. Tuntien siirtyessä seuraavalle työvuorolistalle ne puolitoistakertaistuvat. Ylityövapaa tietää tuplavuoroa jollekin toiselle työntekijälle, oravanpyörä on valmis. Sairaslomien valtava määrä kielii myös työssä jaksamisen ongelmista. Myös vapaapäivinä soitellaan mahdollisuutta tulla töihin. Työntekijöiden väsymys näkyy myös ilmapiirin kireytenä ja työvirheinä. Valitettavasti näistä virheistä ei tule tehtyä Haipro-ilmoitusta useinkaan, koska työaika ei riitä.

Haluamme että lautakunta ottaa asian kiireellisesti käsittelyyn ja osaltaan on vaikuttamassa kotihoidon työolojen ja resurssien nopeaan korjaukseen. Hyvän elämän pääkaupunki, Kuopio. Hyvät ja laadukkaat julkiset terveyspalvelut kaikille, Kuopio, mallina muille!

Kuopiossa 22.4.2021

Tehy Kuopion kaupungin ao ry 551 Hallitus
Super Kuopion kaupungin ao ry 521 Hallitus

